

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: Iu. Potînga)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: N. Budăi, Iu. Cotruță, V. Mihaila)

Î N C H E I E R E

17 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Violeta Ganenco și Bogdan Ganenco, reprezentați de avocatul Corneliu Chisilița,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Marina Cazac și Irina Ganenco împotriva Violetei Ganenco și lui Bogdan Ganenco cu privire la împărțirea bunului proprietate comună pe cote-părți prin vânzarea la licitație cu distribuirea prețului către coproprietari proporțional cotei-părți fiecăruia dintre ei deținute potrivit înregistrărilor din Registrul bunurilor imobile, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată, și

la cererea reconvențională înaintată de Violeta Ganenco și Bogdan Ganenco împotriva Marinei Cazac și Irinei Ganenco cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate comună în devălmășie a soților, recunoașterea dreptului de proprietate exclusivă asupra 1/2 cotă-parte din bunurile imobile, stabilirea cotelor-părți ideale noi asupra bunurilor imobile proporțional cotei-părți ce îi revine fiecăruia dintre coproprietari, împărțirea bunului proprietate comună pe cote-părți prin vânzarea la licitație cu distribuirea prețului către coproprietari proporțional cotei-părți fiecăruia dintre ei și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 10 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 24 octombrie 2004, Marina Cazac și Irina Ganenco au depus cerere de chemare în judecată împotriva Violetei Ganenco și Bogdan Ganenco reprezentat de Violeta Ganenco cu privire la partajarea averii succesoriale prin împărțirea proprietății comune pe cote-părți în natură cu atribuirea întregului bun imobil în schimbul unei sulte.

În motivarea acțiunii au indicat că împreună cu Violeta Ganenco și Bogdan Ganenco, în temeiul certificatelor de moștenitor legal, autentificate la 21 decembrie 2011, cu nr. 10941 și nr. 10942, de către notarul Adelina Florea, înregistrate în Registrul bunurilor imobile la 26 decembrie 2011, le aparține câte 1/4 cotă-parte ideală din imobilele situate în mun. Chișinău, str. XXXXX 9A, care constau din terenul pentru construcții cu suprafața de 0,063 ha, cu nr. cadastral XXXXX.342, pe care sunt amplasate casa de locuit individuală cu suprafața de 108,7 m.p., cu nr. cadastral XXXXX.342.01 și construcția accesorie cu suprafața de 29,6 m.p., cu nr. cadastral XXXXX.342.02 și bunul imobil din mun. Chișinău,

bd. Iurie Gagarin 5, care constă din încăperea ne locativă cu suprafața de 75,3 m.p., cu nr. cadastral XXXXX.104.01.060.

Au menționat că de către Violeta Ganenco și Bogdan Ganenco nu le este permis accesul la bunurile imobile nominalizate, din care considerente acestea trebuie partajate în natură.

Au solicitat instanței de fond partajarea acestor imobile prin atribuirea lor în natură Violetei Ganenco și lui Bogdan Ganenco cu încasarea în beneficiul lor a sulteie echivalente cu $\frac{1}{2}$ cotă-parte din valoarea lor.

La 21 octombrie 2020, în cadrul procesului partea reclamantă a formulat o cerere suplimentară prin care și-a precizat obiectul și temeiului acțiunii cerând împărțirea bunului proprietate comună pe cote-părți prin vânzarea la licitație cu distribuirea prețului către coproprietari proporțional cotei-părți fiecăruia dintre ei deținute potrivit înregistrărilor din registrul bunurilor imobile, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii concretizate au învederat că au depus cerere de chemare în judecată prin care au solicitat partajarea bunurilor imobile, constituite din teren cu nr. cadastral XXXXX.342, casa de locuit, nr. cadastral XXXXX.342.01, construcție accesorie, nr. cadastral XXXXX.342.02, amplasată în mun. Chișinău, str. XXXXX 9a, și încăperea ne locativă, nr. cadastral XXXXX.104.01.060, amplasată în mun. Chișinău, bd. Gagarin 5, în care părțile dețin, respectiv, câte $\frac{1}{4}$ cotă-parte ideală prin atribuirea întregului bun părților și încasarea sulteie. Reieșind din faptul că în urma efectuării expertizei nu a fost posibil de stabilit careva variante acceptabile de partajare în natură, iar negocierile privind soluționarea pe cale amiabilă a litigiului au eșuat consideră că unica variantă posibilă de partajare a bunului litigios este vânzarea bunului și partajarea sumelor încasate între părți conform cotelor deținute.

Au comunicat că pentru faptul că părțile nu doresc soluționarea litigiului pe cale amiabilă, iar reclamantele nu au acces la bunurile imobile deținute cu titlu de proprietate, or, acestea sunt în posesia și folosința exclusivă a părților, reclamantele sunt în drept de a solicita încasarea unei sume cu titlu de pagubă morală estimată la o sumă bănească care este în valoarea proporțională cu disconfortul suportat, prin obstacole în administrarea drepturilor de proprietate în sumă de 150 000 de lei, rezonabilă, în raport cu suferințele suportate deoarece părțile au creat, și creează obstacol de acces la bunurile imobile, încălcând flagrant drepturile de proprietate prevăzute de lege.

În cadrul examinării cauzei Violeta Ganenco și Bogdan Ganenco, reprezentat de Violeta Ganenco, au depus în contradictoriu o cerere reconvențională în care au invocat că Violeta Ganenco s-a aflat în căsătorie legitimă cu defunctul Feodosie Ganenco, din 3 octombrie 2006 până la momentul survenirii decesului acestuia.

La 21 decembrie 2011, de către notarul public, Adelina Florea, în temeiul art. 1500 Cod civil, au fost atestați ca moștenitori legali, ai patrimoniului defunctului Feodosie Ganenco, decedat la 10 mai 2011, în cote părți egale: soția Violeta Ganenco, fiul minor Bogdan Ganenco, fiica Marina Cazac și fiica Irina Ganenco.

Averea succesorală, pentru care s-a eliberat certificatul de moștenitor legal constă din bunul imobil, situat în mun. Chișinău, str. XXXXX 9a, ce constă din terenul pentru construcții cu suprafața de 0,063 ha, cu nr. cadastral XXXXX.342, casa de locuit individuală cu suprafața de 108,70 m.p., cu nr. cadastral XXXXX342.01, construcție accesorie, cu suprafața de 29,60 m.p., cu nr. cadastral XXXXX343.02.

A menționat că pentru a stabili valoarea reală a imobilului și existența în natură a acestuia, de către reclamantă s-a solicitat efectuarea unei expertize în domeniul construcției, iar expertului i-au fost prezentate copii din dosarul tehnic al imobilului și anume planul construcției din str. XXXXX 9a, mun. Chișinău, care de iure și nu de fapt a și fost împărțit de către notar în cote-părți egale, și ca rezultat al cercetării materialelor prezentate și investigația la fața locului, s-a constatat că bunul imobil supus evaluării din mun. Chișinău, str. XXXXX 9a, este reconstruit și replanificat, suprafața și volumul construcției nu coincid cu planul prezentat.

Pe parcursul judecării cauzei, s-a efectuat o expertiză cu privire la evaluarea bunurilor supuse partajării, inclusiv dacă au fost efectuate îmbunătățirea în timpul căsătoriei, din contul mijloacelor comune ale soților sau al mijloacelor unuia dintre soți ori în urma muncii numai a unuia dintre soți, valoarea acestor bunuri a sporit simțitor (reparație capitală, reconstrucție, reutilare, reamenajare etc.).

Conform Raportului de evaluare a valorii de piață a casei de locuit amplasate în mun. Chișinău, str. XXXXX 9a și încăperilor ne locative amplasate în mun. Chișinău, bd. Iurie Gagarin 5, cu nr. cadastral XXXXX.104.01.060 din 24 aprilie 2017, s-a stabilit cu certitudine că: „în cazul dat diferența între valoarea de piață a bunului imobil din str. XXXXX 9A, mun. Chișinău la momentul efectuării expertizei și la data de 28 februarie 2005 poate servi ca valoarea lucrărilor de îmbunătățire a casei de locuit individuală cu suprafața de 108,7 m.p., cu nr. cadastral XXXXX.342.01 și construcției accesorii cu suprafața de 29,6 m.p. cu nr. cadastral XXXXX.342.02 și va constitui 1 345 000 de lei. Bunul imobil, situat în mun. Chișinău, str. XXXXX 9a, ce constă din terenul pentru construcții cu suprafața de 0,063 ha, cu nr. cadastral XXXXX342, casa de locuit individuală cu suprafața de 108,70 m.p., cu nr. cadastral XXXXX342.01, construcție accesorie, cu suprafața de 29,60 m.p., cu nr. cadastral XXXXX343.02, este supus neîndoielnic regimului juridic al proprietății comune în devălmășie, datorită faptului că Violeta Ganenco este soția defunctului Feodosie Ganenco, bunul indicat a fost reconstruit în timpul căsătoriei celor doi și în așa mod aceasta urmează să dețină în proprietate exclusivă a $\frac{1}{2}$ cotă-parte din acest imobil”. S-a referit la dispozițiile art. 19, 23 Codul familiei, art. 371, 373 Cod civil.

Respectiv prin prisma legislației citate, soția supraviețuitoare are dreptul de proprietate la o $\frac{1}{2}$ cotă-parte ideală exclusivă din bunul imobil, situat în mun. Chișinău, str. XXXXX 9a, ce constă din terenul pentru construcții cu suprafața de 0,063 ha cu nr. cadastral XXXXX342, casa de locuit individuală cu nr. cadastral XXXXX342.01, construcție accesorie cu nr. cadastral XXXXX343.02, drept legal asigurat încă din timpul căsătoriei, și anterior decesului defunctului Feodosie Ganenco.

A relevat că partea rămasă din bunului imobil, situat în mun. Chișinău, str. XXXXX 9a, ce constă din terenul pentru construcții cu suprafața de 0,063 ha, cu nr. cadastral XXXXX342, casa de locuit individuală cu nr. cadastral XXXXX342.01, construcție accesorie cu nr. cadastral XXXXX343.02, nesupusă regimului juridic al proprietății comune în devălmășie a soților Violeta Ganenco și Feodosie Ganenco, ca patrimoniu al defunctului ce urmează a fi transmis în urma deschiderii succesiunii, constituie $\frac{1}{2}$ cotă-parte ideală care urmează a fi împărțită moștenitorilor legali de clasa I ai defunctului după formula: $\frac{1}{2}$ cotă-parte ideală din imobilul sub formă de casa de locuit urmează a se împărți egal la cei 4 moștenitori legali de clasa I și anume: Violeta Ganenco - cu statut de soț supraviețuitor al defunctului; Bogdan Ganenco - cu statut de fiu al defunctului; Irina Ganenco - cu

statut de fiică al defunctului dintr-o altă căsătorie; Marina Cazacu - cu statut de fiică al defunctului dintr-o altă căsătorie; câte $\frac{1}{4}$ cotă-parte ideală la fiecare. Respectiv, în final Violetei Ganenco urmează a i se atribui în proprietate cota-parte ideală în mărime de $\frac{5}{8}$ din imobilul nominalizat, iar celorlalți succesori a câte $\frac{1}{8}$ cotă-parte ideală pentru fiecare.

Astfel, în coroborare cu cele indicate au considerat că nici una din părți nu este de acord să achite celeilalte sulta și să devină proprietar exclusiv al acestor bunuri imobile.

De asemenea, conform Raportului de evaluare a valorii de piață a casei de locuit amplasate în mun. Chișinău, str. XXXXX 9a și încăperilor ne locative amplasate în mun. Chișinău, bd. Iurie Gagarin 5, nr. cadastral XXXXX.104.01.060 din 24 aprilie 2017 este stabilit clar că bunurile în cauză nu pot fi partajate în natură.

Pe cale de consecință, fiind lipsa acordului coproprietarilor vis-a-vis de modul de înstrăinare a bunurilor în litigiu au considerat că instanța de judecată urmează să dispună înstrăinarea la licitație a bunurilor imobile respective în modalitatea propusă.

Reieșind din cele expuse au solicitat instanței de fond respingerea acțiunii principale intentate și admiterea cererii reconvenționale cu recunoașterea dreptului de proprietate comună în devălmășie asupra bunului imobil, situat în mun. Chișinău, str. XXXXX 9a, ce constă din terenul pentru construcții cu suprafața de 0,063 ha, cu nr. cadastral XXXXX342, casa de locuit individuală cu nr. cadastral XXXXX342.01, construcție accesorie cu nr. cadastral XXXXX343.02 a soților Feodosie Ganenco și Violeta Ganenco; recunoașterea dreptului de proprietate exclusivă asupra a $\frac{1}{2}$ cotă-parte din bunul imobil, situat în mun. Chișinău, str. XXXXX 9a, ce constă din terenul pentru construcții cu suprafața de 0,063 ha, cu nr. cadastral XXXXX342, casa de locuit individuală cu nr. cadastral XXXXX342.01, construcție accesorie cu nr. cadastral XXXXX343.02; stabilirea cotelor-părți ideale după cum urmează Violeta Ganenco - $\frac{5}{8}$ cotă-parte ideală din bunul imobil situat în mun. Chișinău, str. XXXXX 9a, ce constă din terenul pentru construcții cu suprafața de 0,063 ha, cu nr. cadastral XXXXX342, casa de locuit individuală cu nr. cadastral XXXXX342.01, construcție accesorie cu nr. cadastral XXXXX343.02, Bogdan Ganenco - $\frac{1}{8}$ cotă-parte ideală din bunul imobil, situat în mun. Chișinău, str. XXXXX 9a, ce constă din terenul pentru construcții cu suprafața de 0,063 ha, cu nr. cadastral XXXXX342, casa de locuit individuală cu nr. cadastral XXXXX342.01, construcție accesorie cu nr. cadastral XXXXX343.02, Cazac Marina - $\frac{1}{8}$ cotă-parte ideală din bunul imobil, situat în mun. Chișinău, str. XXXXX 9a, ce constă din terenul pentru construcții cu suprafața de 0,063 ha, cu nr. cadastral XXXXX342, casa de locuit individuală cu nr. cadastral XXXXX342.01, construcție accesorie cu nr. cadastral XXXXX343.02, Irina Ganenco - $\frac{1}{8}$ cotă-parte ideală din bunul imobil, situat în mun. Chișinău, str. XXXXX 9a, ce constă din terenul pentru construcții cu suprafața de 0,063 ha, cu nr. cadastral XXXXX342, casa de locuit individuală cu nr. cadastral XXXXX342.01, construcție accesorie cu nr. cadastral XXXXX343.02; împărțirea bunurilor proprietate comună pe cote-părți prin vânzarea la licitație, cu distribuirea prețului către coproprietari proporțional cotei-părți a fiecăruia dintre ei, a următoarelor bunuri: casa de locuit individuală cu nr. cadastral XXXXX342.01 situată în mun. Chișinău, str. XXXXX 9a; construcție accesorie cu nr. cadastral XXXXX343.02 situată în mun. Chișinău, str. XXXXX

9a; terenul pentru construcții cu suprafața de 0,063 ha, cu nr. cadastral XXXXX342, situat în mun. Chișinău, str. XXXXX 9a; încăpere ne locativă cu nr. cadastral XXXXX.104.01.060 situată în mun. Chișinău, bd. Iurie Gagarin 5; încasarea tuturor cheltuielilor de judecată suportate pe parcursul judecării cauzei.

Prin hotărârea din 1 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a admis parțial acțiunea depusă de Marina Cazac și Irina Ganenco. S-a încetat proprietatea comună pe cote-părți a bunurilor imobile: casa de locuit individuală cu suprafața de 108,7 m.p., cu nr. cadastral XXXXX342.01 amplasat în mun. Chișinău, str. XXXXX 9A; construcție accesorie cu suprafața de 29,6 m.p., cu nr. cadastral XXXXX342.02 amplasată în mun. Chișinău, str. XXXXX 9A; terenul pentru construcții cu suprafața de 0,063 ha cu nr. cadastral XXXXX342 amplasat în mun. Chișinău, str. XXXXX 9A; încăpere ne locativă nr. cadastral XXXXX.104.01.060 amplasată în mun. Chișinău, bd. Iurie Gagarin 5 prin vânzarea acestora la licitația publică și distribuirea prețului în părți egale deținute potrivit înregistrărilor din Registrul bunurilor imobile, a câte $\frac{1}{4}$ din prețul bunurilor imobile fiecărui coproprietar: Marina Cazac, Irina Ganenco, Violeta Ganenco și Bogdan Ganenco. În rest, acțiunea în partea capătului de cerere privind repararea prejudiciului moral s-a respins ca fiind neîntemeiată. S-a încasat de la Violeta Ganenco în beneficiul Marinei Cazac și Irinei Ganenco cheltuielile de judecată proporțional părții admise din acțiune alcătuite din taxa de stat pentru care a fost scutită parțial reclamantul la înaintarea acțiunii – 1 000 de lei, costuri privind expertiza judiciară – 2 900 de lei, impozit achitat pentru bunul imobil și împărțit proporțional cotelor-părți deținute – 224,31 de lei, costuri privind eliberarea certificatului din registrul bunurilor imobile – 122,40 de lei, onorariu avocațial micșorat – 10 000 de lei, iar în total în sumă de 14 246,71 de lei. S-a încasat de la Violeta Ganenco în beneficiul statului taxa de stat restantă în suma de 6 250 de lei. Acțiunea reconvențională depusă de Violeta Ganenco și Bogdan Ganenco, reprezentat de Violeta Ganenco s-a respins ca fiind nefondată.

Invocând netemeinicia hotărârii primei instanțe la 12 februarie 2021, Violetei Ganenco și Bogdan Ganenco, reprezentați de avocatul Corneliu Chiselița, a declarat apel, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond, emiterea unei noi hotărâri de respingerea a cererii de chemare în judecată depuse de Marina Cazac și Irina Ganenco și admiterea cererii reconvenționale depuse de Violeta Ganenco și Bogdan Ganenco.

La 3 martie 2021, avocatul Victor Pavlov, în interesele Marinei Cazac și Irinei Ganenco, a declarat apel, solicitând admiterea cererii de apel cu încasarea din contul Violetei Ganenco și Bogdan Ganenco a sumei de 150 000 de lei, cu titlul de prejudiciu moral și a tuturor cheltuielilor de judecată potrivit bonurilor anexate.

Prin decizia din 10 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-au respins cererile de apel declarate de avocatul Corneliu Chisilița în interesele Violetei Ganenco și Bogdan Ganenco și de avocatul Victor Pavlov în interesele Marinei Cazac și Irinei Ganenco. S-a menținut fără modificări hotărârea din 1 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Marina Cazac și Irina Ganenco împotriva Violetei Ganenco și lui Bogdan Ganenco cu privire la împărțirea bunului proprietate comună pe cote-părți prin vânzarea la licitație cu distribuirea prețului către coproprietari proporțional cotei-părți fiecăruia dintre ei deținute potrivit înregistrărilor din registrul bunurilor imobile, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată, și cererea reconvențională înaintată de Violeta Ganenco și Bogdan

Ganenco împotriva Marinei Cazac și Irinei Ganenco cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate comună în devălmășie a soților Feodosie Ganenco și Violeta Ganenco, recunoașterea dreptului de proprietate exclusivă asupra ½ cotă-parte din bunurile imobile, stabilirea cotelor-părți ideale noi asupra bunurilor imobile proporțional cotei-părți ce îi revine fiecăruia dintre coproprietari, împărțirea bunului proprietate comună pe cote-părți prin vânzarea la licitație cu distribuirea prețului către coproprietari proporțional cotei-părți fiecăruia dintre ei și încasarea cheltuielilor de judecată.

Pentru a decide astfel, Colegiul a reținut că Violeta Ganenco s-a aflat în căsătorie legitimă cu defunctul Feodosie Ganenco din 3 octombrie 2006, până la momentul survenirii decesului acestuia.

Prin certificatele de moștenitor legal, autentificate notarial cu nr. 10941 și nr. 10942 la 21 decembrie 2011 și înregistrate în Registrul bunurilor imobile la 26 decembrie 2011 eliberate pe numele Marinei Cazac, Irina Ganenco, Violeta Ganenco și Bogdan Ganenco, au fost atestați ca moștenitori legali ai patrimoniului defunctului Feodosie Ganenco decedat la 10 mai 2011, în cote-părți egale adică câte ¼ cotă-parte din imobilele din str. XXXXX 9A, mun. Chișinău, care constă din terenul pentru construcții cu suprafața de 0,063 ha, cu nr. cadastral XXXXX.342, pe care sunt amplasate casa de locuit individuală cu suprafața de 108,7 m. p., cu nr. cadastral XXXXX.342.01 și construcția accesorie cu suprafața de 29,6 m. p., cu nr. cadastral XXXXX.342.02 și din mun. Chișinău, bd. Iurie Gagarin 5, care constă din încăperea ne locativă cu suprafața de 75,3 m. p., cu nr. cadastral XXXXX.104.01.060.

Prin notificarea din 20 august 2014, Irina Ganenco și Marina Cazac au solicitat Violetei Ganenco și Bogdan Ganenco partajul averii succesoriale rămase după decesul lui Feodosie Ganenco, prin acordul comun al moștenitorilor legali conform cotelor-părți ce le aparține cu drept de proprietate în baza certificatelor de moștenitori legali nr. 10941 și nr. 10942 din 21 decembrie 2011, înregistrate în Registrul bunurilor imobile la 26 decembrie 2011.

Reținând prevederile art. 1, par.1 al Primului Protocol la Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și libertăților Fundamentale, art. 315 alin. (1) și (2), 316 alin. (1) și (2), 344 alin. (1) și (2), 345 alin. (1), 346 alin. (1), 357 alin. (1) și (2), 361 alin. (2), Colegiul a considerat criticile apelanților din cererile de apel neîntemeiate, iar hotărârea primei instanțe pasibilă menținerii fără modificări din considerentele ce urmează.

Astfel, instanța de apel a reținut că prima instanță, în susținerea concluziei privind necesitatea admiterii parțiale a acțiunii înaintate de Marina Cazac și Irina Ganenco a indicat faptul că coproprietarii nu au ajuns la o înțelegere privind partajarea bunului proprietate comună iar în privința respingerii cererii reconvenționale depuse de Violeta Ganenco și lui Bogdan Ganenco a reținut prezumția de lucru judecat care interzice readucerea în fața instanțelor a chestiunii litigioase deja rezolvate.

În contextul situației de fapt constatată în speță și a normelor de drept citate mai sus, Colegiul a considerat întemeiat raționamentul primei instanțe cu privire la necesitatea admiterii parțiale a acțiunii înaintate de Marina Cazac și Irina Ganenco și respingerea acțiunii reconvenționale depuse de Violeta Ganenco și Bogdan Ganenco, în situația în care pentru încetarea proprietății comune pe cote-părți prin împărțire este necesar inițial să fie dobândit și recunoscut dreptul de proprietate

asupra bunului dat, iar dreptul de proprietate asupra imobilelor, se consideră dobândit în momentul înregistrării de stat în Registrul bunurilor imobile.

La caz, instanța de apel a reiterat că dreptul de proprietate a Marinei Cazac, Irinei Ganenco, Violetei Ganenco și Bogdan Ganenco a fost înregistrat în Registrul bunurilor imobile la 26 decembrie 2011, în baza certificatelor de moștenitor legal nr. 10941 și nr. 10942, autentificate notarial la 21 decembrie 2011.

Totodată, Colegiul a reținut ca fiind aplicabile speței și prevederile art. 290 alin. (1), 321 alin. (2), 497 alin. (1) Cod civil, art. 23 alin. (1) lit. c) din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543 din 25 februarie 1998.

Subsidiar, Colegiul a reținut că deși certificatul de moștenitor legal nr. 10941 din 21 decembrie 2011 a fost contestat în instanța de judecată și a fost anulat parțial prin hotărârea din 9 octombrie 2013 a Judecătorei Botanica, prin decizia din 4 martie 2014 a Curții de apel Chișinău s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Violeta Ganenco cu privire la anularea certificatului de moștenitor legal, astfel, menținând efectele acestuia.

În acest context, instanța de apel a respins ca fiind neîntemeiate argumentele avocatului Corneliu Chisilița în interesele Violetei Ganenco și Bogdan Ganenco precum că hotărârea primei instanțe este neîntemeiată, emisă în contradicție cu circumstanțele de facto și că concluziile primei instanțe, expuse în hotărâre, sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei făcând trimitere la dispozițiile normelor de drept care reglementează dobândirea dreptului de proprietate în devălmășie, or, în speță, bunurilor imobile din mun. Chișinău str. XXXXX 9A și din mun. Chișinău, bd. Iurie Gagarin 5, le-a fost stabilit un alt regim juridic în baza unui act civil emis în temeiul legii, a cărui legalitate s-a confirmat de către instanța de judecată.

Mai mult, pe parcursul examinării cauzei avocatul Corneliu Chisilița în interesele Violetei Ganenco și Bogdan Ganenco nu a obiectat împotriva înscrierilor în Registrul bunurilor imobile a bunurilor în privința cărora s-a solicitat recunoașterea dreptului de proprietate comună în devălmășie.

Raportând prevederile art. 504 alin. (1) și (2), 505 Cod civil la argumentele indicate în cererea de apel declarată în interesele apelanților Violeta Ganenco și Bogdan Ganenco, Colegiul a constatat netemeinicia acesteia ori, în speță bunurile imobile au fost notate în Registrul bunurilor imobile, care se prezumă a fi autentic și care nu a fost combătut de către ultimii, ori în sensul dispozițiilor art. 416 alin. (1) Cod civil, dacă un drept, act sau fapt a fost înregistrat într-un registru public, se prezumă că el există, cât timp nu a fost radiat sau modificat în condițiile legii.

Colegiul a apreciat ca fiind lipsit de temei juridic cerința avocatului Corneliu Chisilița prin care solicită recunoașterea dreptului de proprietate exclusivă asupra ½ cotă-parte din bunul imobil, în situația în care, legiuitorul la art. 372 alin. (1) Cod civil, a stabilit că constituie proprietate exclusivă a soțului căruia i-a aparținut sau care a dobândit bunurile care au aparținut soților înainte de încheierea căsătoriei, precum și cele dobândite de ei în timpul căsătoriei în baza unui contract de donație, prin moștenire sau în alt mod cu titlu gratuit, astfel încât, apriori, o proprietate comună pe cote-părți nu poate fi recunoscută proprietate exclusivă a unuia dintre soți.

Așadar, în condițiile în care din materialul probator administrat în cauză s-a stabilit cu certitudine că Marina Cazac, Irina Ganenco, Violeta Ganenco și Bogdan Ganenco sunt persoane îndreptățite prin lege de a solicita partajul, fiind coproprietari a câte ¼ cotă-parte din bunurile imobile din str. XXXXX 9A, mun. Chișinău, care constă din terenul pentru construcții cu suprafața de 0,063 ha, cu nr.

cadastral XXXXX.342, pe care sunt amplasate casa de locuit individuală cu suprafața de 108,7 m. p., cu nr. cadastral XXXXX.342.01 și construcția accesorie cu suprafața de 29,6 m. p., cu nr. cadastral XXXXX.342.02 și din bd. Iurie Gagarin 5, mun. Chișinău, care constă din încăperea ne locativă cu suprafața de 75,3 m. p., cu nr. cadastral XXXXX.104.01.060 și că aceștia nu au ajuns la o înțelegere comună privind împărțirea bunurilor imobile menționate, Colegiul a conchis că prima instanță, având în susținere cadrul legal aplicabil speței, corect a ajuns la concluzia de a înceta proprietatea comună pe cote-părți a bunurilor imobile: casa de locuit individuală cu suprafața de 108,7 m.p., cu nr. cadastral XXXXX342.01 amplasat în mun. Chișinău, str. XXXXX 9A; construcție accesorie cu suprafața de 29,6 m.p., cu nr. cadastral XXXXX342.02 amplasată în mun. Chișinău, str. XXXXX, 9A; terenul pentru construcții cu suprafața de 0,063 ha cu nr. cadastral XXXXX342 amplasat în mun. Chișinău, str. XXXXX 9A; încăpere ne locativă nr. cadastral XXXXX.104.01.060 amplasată în mun. Chișinău, bd. Iurie Gagarin 5, prin vânzarea acestora la licitația publică și distribuirea prețului în părți egale deținute potrivit înregistrărilor din Registrul bunurilor imobile, câte ¼ din prețul bunurilor imobile fiecărui coproprietar: Cazac Marina, Ganenco Irina, Ganenco Violeta și Ganenco Bogdan.

La caz, în contextul situației de fapt care a fost constatată în speță, Colegiul a considerat că prima instanță corect a concluzionat că Marina Cazac și Irina Ganenco nu au demonstrat suportarea a cărorva prejudicii, or, la materialele cauzei nu au fost administrate probe admisibile și pertinente care ar confirma că Violeta Ganenco și Bogdan Ganenco au atentat la drepturile personale nepatrimoniale ale Marinei Cazac și Irinei Ganenco.

Așadar, având în vedere că speța nu denotă atentarea la drepturile personale nepatrimoniale a apelantelor Marina Cazac și Irina Ganenco, nu s-a dovedit prin probe pertinente și concludente că ultimele cu adevărat au fost supuse suferințele fizice și psihice, încât pentru repararea acestora să fie necesară acordarea de compensații bănești, instanța de apel a considerat întemeiat raționamentul instanței de fond de respingere a pretenției apelantelor cu privire la repararea prejudiciului moral.

Totodată, reieșind din obiectul procesului judiciar și ținând cont de faptul că apelantele au achitat avocatului serviciile juridice prestate, Colegiul a conchis că suma de 10 000 de lei este rezonabilă în raport cu factorii susmenționați.

La 13 septembrie 2021, Violeta Ganenco și Bogdan Ganenco, reprezentați de avocatul Corneliu Chisilița, au declarat recurs, prin care au solicitat casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii inițiale și admitere a cererii reconvenționale.

În motivarea recursului s-a indicat că instanțele de judecată la examinarea cauzei nu au constatat just și au dat o apreciere incorectă situației de fapt, mai mult nu au examinat cauza sub toate aspectele și nu au stabilit cu certitudine raportul juridic litigios, circumstanțele de fapt caracteristice raportului juridic.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanțele de judecată a normelor legale aplicabile speței.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 10 iunie 2021 și a expediat-o participanților la proces la 14 iulie 2021 (f.d. 90, Vol. II), astfel, recursul declarat la 13 septembrie 2021, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 24 septembrie 2021 instanța de recurs a comunicat intimaților recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței, or, până la data examinării cauzei careva referințe în adresa instanței nu au parvenit.

Examinând temeiurile recursului declarat de Violeta Ganenco și Bogdan Ganenco, reprezentați de avocatul Corneliu Chisilița, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul ca inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Violeta Ganenco și Bogdan Ganenco, reprezentați de avocatul Corneliu Chisilița, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432, alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de Violeta Ganenco și Bogdan Ganenco, reprezentați de avocatul Corneliu Chisilița, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Violeta Ganenco și Bogdan Ganenco, reprezentați de avocatul Corneliu Chisilița, împotriva deciziei din 10 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat